

ADI-SOYADI:

NO:

SINIF:

SOSYAL BİLGİLER-7

I. DÖNEM I. YAZILI SINAVI

SOSYAL BİLGİLER

A) Aşağıda verilen cümlelerden doğru olanların başına "D" yanlış olanların başına "Y" yazınız. (20 PUAN)

- Radyo, TV ve Genel Ağ faaliyetlerini düzenlemek ve denetlemekle görevli kuruluş TRT'dir.
- Herhangi bir şeyi açıklamak için el, kol ve baş ile yapılan hareketlere jest adı verilir.
- "Sınavlarına yeterince çalışmaman beni üzüyor." cümlesi sen dili ile söylenmiştir.
- Sosyal medyanın aşırı kullanılması aile içerisindeki iletişimi zayıflatmaktadır.
- Kişilerin telefon görüşmelerinin dinlenmesi özel hayatın gizliliği hakkını ihlal eder.
- Kişinin olaylar karşısında kendisini başkasının yerine koymasına sempati denir.
- Ön yargılı olmak, iletişimi olumsuz etkileyen faktörler arasında yer alır.
- Günümüzde iletişim araçlarındaki gelişimin, kültürümüze herhangi bir etkisi olmamıştır.
- Düşünce özgürlüğü, kamu güvenliğinin korunması gibi durumlarda kanunlar çerçevesinde kısıtlanabilir.
- Basın kuruluşları tarafından yapılan hatalı haberin düzeltilmesine sansür denir.

B) Aşağıda verilen boşluklara uygun kelimeleri yazınız. (10 PUAN)

FETRET	İSKÂN POLİTİKASI	SANSÜR	NİŞANCI
KAZASKER	DEVŞİRME SİSTEMİ	AKILLI İŞARETLER	

- 1) Toplumun faydası için yayın içeriğinin yayımlanmasının yasaklanmasına denir.
- 2)..... TV programlarının yaş grubuna uygunluğu hakkında izleyiciye bilgi verir.
- 3) Anadolu'daki göçebe Türkmenlerin fethedilen bölgelere yerleştirilmesine denir.
- 4) Osmanlı divan teşkilatında yer alan; kadı ve müderrislerin atamasını yapar.
- 5) Osmanlı Devleti'nde, Ankara Savaşı sonunda 11 yıl padişahsız geçen döneme Devri denir.

C) Aşağıda verilen kavramlar ile açıklamaları eşleştiriniz. (15 PUAN)

1	İSTİMALET POLİTİKASI	Bizans'ın güçlü surlarının yıkılmasını sağlayan büyük topun adı (.....)
2	ŞAHİ	Osmanlı'nın fethettiği yerlerdeki halkın inancına saygı duyması (.....)
3	DEVŞİRME SİSTEMİ	İslamiyet'i korumak ve yaymak amacıyla yapılan kutsal savaşın adı.(.....)
4	REİSÜL KÜTTAP	Hristiyan ailelerden alınan çocukların Yeniçeri olarak yetişmesi (.....)
5	GAZA	Devletin dış ilişkilerini düzenleyen divan üyesi, dış işleri bakanı (.....)

D) Osmanlı Devleti'nin Kısa Zamanda Büyüme Nedenlerini Yazınız. (5 PUAN)

DEVLETİN KISA ZAMANDA BÜYÜME NEDENLERİ

- A)
- B)
- C)
- D)
- E)

Türklerin Rumeli'ye geçişleri ve yerleşmeleri sistemli bir şekilde olmuştur. Fetihlerle beraber sınırlar genişledikçe bu verimli ve boş topraklar Anadolu'daki Türkleri buraya çekmeye başladı. Osmanlı Devleti bu göçleri destekledi. Böylece Osmanlı idaresi benimsendi ve kalıcı hâle geldi. Balkanlarda fetihler ilerledikçe arkada kalan bölgelerde şehirler yükselmeye kasabalar oluşmaya, köyler yayılmaya ve ıssız, harap, işlenmemiş topraklar işlenmeye başladı. *Feridun Emecen, Osmanlı Klasik Çağında Siyaset, s.74-75*

1) Yukarıda anlatılan durum aşağıdaki kavramlardan hangisi ile doğrudan ilgilidir?

- A) İskân Politikası
- B) Devşirme Sistemi
- C) Hoşgörü Politikası
- D) Saltanat Sistemi

Osmanlı Devleti, Rumeli'de fetihlere başlayınca sürekli olarak savaşa hazır bir orduya ihtiyaç duydu. Hristiyan ailelerden ve esirlerinden toplanan çocuk ve gençler önce yetiştirilmek üzere Türk ailelerine verildi. Daha sonra Acemi Ocağına alınan ve burada eğitim gören askerler oradan da Yeniçeri Ocağına geçerlerdi. Yeniçeri Ocağı, Kapıkulu askerlerinin en saygın ocağı olup savaşlarda padişahın yanında bulunurlardı.

2) Buna göre Osmanlı ordusuna ait Yeniçeri Ocağı hangi yöntemle orduya kazandırılmıştır?

- A) İskân Politikası
- B) Devşirme Sistemi
- C) İstimalet Sistemi
- D) Tımar Sistemi

Öğrencilerin ekranda izlediklerini "gerçeklik" ve "kurgu" bakımından ayırt etme, interneti doğru kullanabilme becerisini kazandırmak gibi amaçlarla Millî Eğitim Bakanlığı ve RTÜK iş birliğiyle dersi okullarımızda seçmeli olarak okutulmaya başlanmıştır.

3) Yukarıda boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisinin getirilmesi uygun olur?

- A) Halk Kültürü
- B) Medya Okur Yazarlığı
- C) Okuma Becerileri
- D) Yazarlık ve Yazma Becerileri

-HABER-

Şiddet içerikli yayınların çocukların gelişimini olumsuz yönde etkilediğini belirten uzmanlar, "Şiddet içerikli yayınlar çocuklar üzerinde olumsuz etkiler yapıyor. Çocuğun aile fertleri ile arası açılıyor. Öğretmeni ve arkadaşları ile problem yaşıyor, oyun kurallarını değiştirdiği ve kaba davrandığı için istenmeyen çocuk oluyor."

4) Buna göre aileler çocuklarını yayınların olumsuz etkisinden korumak için aşağıdakilerden hangisini yapmalıdır?

- A) Program yapımcılarını polise şikâyet etmelidir.
- B) Programı yapan yayın kuruluşunu RTÜK'e şikâyet etmelidir.
- C) Bu yayınları izleyen çocukları "sen dili" ile uymalıdır.
- D) Olumsuz durumun kendiliğinden düzelmesini beklemelidir.

Bir insan yalan söylerken alın terlemesi, gözbebeği küçülme büyümeleri, yüz kası seğirmeleri gibi vücut hareketleri onu rahatlıkla ele verir. Emniyet görevlilerin gözaltına aldıkları bir şüpheliyi yalnız başına karanlık bir odada sandalyeye oturtarak sorguya çekmesinin sebebi onun vücut hareketlerini daha iyi analiz edebilmektir. Yalan söylediğinde onu ele verecek yegâne delil vücut hareketleridir.

5) Buna göre, emniyet görevlileri şüpheliyi çözebilmek için özellikle neye dikkat etmiştir?

- A) Konuşma biçimine
- B) Beden diline
- C) Sözlü iletişimine
- D) Yazılı iletişimine

Osmanlı Devleti, Rumeli’de iskân politikasıyla birlikte istimâlet politikasını da uygulamıştır. Sözlük anlamı “meyletirme, cezbetme, gönül alma” olan istimâlet; genel olarak Osmanlı Beyliği’nin uyguladığı “hoşgörülü fetih siyaseti” için kullanılan tanımdır.

6) Buna göre aşağıda verilenlerden hangisi “İstimalet Politikası” kapsamında yer almaz?

- A) Fethedilen yerlerde gayrimüslimlere inanç hürriyeti verilmesi
- B) Fethedilen yerlerdeki insanların can ve mal güvenliğinin sağlanması
- C) Mahkemelerde tüm halka adil ve eşit davranılması
- D) Ahi teşkilatına yalnızca Müslümanların kabul edilmesi

Rakipleriyle taht mücadelesine giren Bizans İmparatoru Kantakuzen, Orhan Bey’in yardımı ile tahtını korumayı başardı. Karşılığında ise Gelibolu’da küçük bir kale olan Çimpe Kalesi’ni

Osmanlı’ya verdi.

7) Çimpe Kalesi’nin Osmanlı’ya geçmesi ile;

- I- Osmanlı Devleti Rumeli’ye geçiş sağlamıştır.
 - II- Avrupa’ya yapılacak seferlerde askeri üs elde edilmiştir.
 - III- Balkanlara yapılan fetihler kolaylaşmıştır.
- gibi yargılardan hangisi ya da hangilerine ulaşılabilir?**
- A) I-II-III
 - B) Yalnız II
 - C) II ve III
 - D) Yalnız III

8) Aşağıdakilerden hangisi kitle iletişim araçlarının olumsuz yönüne örnek olarak gösterilebilir?

- A) Öğrenciler ev ödevlerini internetten araştırabilir.
- B) Bireyler kültür ve değerlerin gelecek nesillere aktarılmasını sağlayabilir.
- C) Eşya ve hizmetlerin tanıtılmasına, satılmasına yardım edebilir.
- D) Kişiler arası ve aile içi iletişimde sorunlara neden olabilir.

“Bir öyküyü iki kez anlatmayı isteyebiliriz; ama birden fazla dinlemeye hiç istekli olmayız.” **William Hazlitt**

9) William Hazlitt yukarıdaki sözü ile neyi vurgulamak istemiştir?

- A) İnsanların hikâye okumayı çok sevdiklerini.
- B) İnsanların anlatmaktan çok dinlemeye daha istekli olduklarını.
- C) İnsanların dinlemek konusunu anlatmak konusuna göre daha az tercih ettiğini.
- D) İnsanların genel olarak iyi bir dinleyici olduğunu.

Osmanlı’da kapı tokmakları çift halkadan oluşmaktaydı. Bunlardan, aslan başı motifli ve büyük olanı kalın, çiçek motifli ve küçük olanı da ince ses çıkartırdı. Eğer eve bir erkek misafir gelmiş ise, kalın sesli tokmağı tıklatır, içerideki ev sahibi gelenin beyefendi olduğunu anlar, kapıyı evin beyi açar, bey yoksa mahremiyete uygun olarak kapı açılırdı. İnce sesli tokmağın sesi duyulmuş ise, gelenin bir hanım olduğu anlaşılır, kapıyı evin hanımı açardı.

10) Yukarıda anlatılan parçadan çıkarılabilecek en doğru yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Anadolu insanı, karşısındakini incitmeden duygu ve düşüncelerini aktarma yolu bulmuştur.
- B) Osmanlı döneminde tek iletişim aracı kapı tokmakları olmuştur.
- C) Osmanlı’da eve bir beyefendi geldiğinde kapıdaki küçük tokmağı tıklattırdı.
- D) Osmanlı’da eve bir hanımefendi geldiğinde kapıdaki büyük tokmağı tıklattırdı.